

Kokousaika: Tiistai 14.12.2021 klo 18.30
Kokouspaikka: Lopen kirkon kirkkosali, Pilpalantie 1, Loppi (puuroa tarjolla seurakuntasalissa klo 18 alkaen)

Asialuettelo:

- 44§ Kokouksen avaus ja alkuhartaus
- 45§ Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
- 46§ Pöytäkirjantarkastajien ja ääntenlaskijain valinta
- 47§ Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen
- 48§ Työalaesittelyt kirkkovaltuustossa
- 49§ Seurakunnan toimintasuunnitelma 2022-2024 ja talousarvio 2022
- 50§ Hautainhoitorahaston toimintasuunnitelma 2022-2024 ja talousarvio 2022
- 51§ Talousarvion muutokset v. 2021
- 52§ Jäsenten esittämät asiat
- 53§ Valitusosoitus
- 54§ Kokouksen päätös

Lopella 2.12.2021

Outi Siirola
kirkkovaltuuston puheenjohtaja

Kokouskutsu esityslistoineen on postitettu kirkkovaltuuston jäsenille 2.12.2021

Pirjo Kuuluvainen
talouspäällikkö

Pöytäkirja nähtävänä:

Kokouksen tarkastettu pöytäkirja, johon on liitetty valitusosoitus, pidetään yleisesti nähtävänä kirkkoherranvirastossa 16.12.2021-15.1.2022 viraston aukioloaikoina maanantai - perjantai klo 9.00 - 12.00.

Kokousaika	Tiistai 14.12.2021 klo 18.30 – 19.29			
Kokouspaikka	Lopen kirkon kirkkosali, Pilpalantie 1, Loppi			
Jäsenet		paikalla	läsnä etäyhteyksin	poissa
	Alho, Aimo		x	
	Auvinen, Minttu		x	
	Hatakka, Jarno	x		
	Kanerva, Risto			x
	Kenttämies, Teppo	x		
	Kuparinen, Marja-Leena	x		
	Kuparinen, Seppo			x
	Leino, Maria	x		
	Lukana, Anne		x	
	Muhonen, Pieti			x
	Nevanpää, Kalevi		x	
	Niemelä, Asko		x	
	Niemi, Arja	x		
	Saksala, Eija	x		
	Salomaa, Ari	x		
	Siirola, Outi, puheenjohtaja	x		
	Siivonen, Johanna	x		
	Tuohimaa-Salminen, Kristiina	x		
	Vuorinen, Sakari		x	
	Vesto, Leena, varajäsen	x		
Muut osallistujat	Hynynen, Tuomas, kirkkoherra	x		
	Kuuluvainen, Pirjo, talouspäällikkö	x		
Käsitellyt asiat	§§ 44 - 54			
Allekirjoitus	<p>Outi Siirola puheenjohtaja</p> <p>Pirjo Kuuluvainen pöytäkirjanpitäjä</p>			
Pöytäkirjan tarkastus	<p>Lopella 14.12.2021</p> <p>Marja-Leena Kuparinen Maria Leino</p>			
Pöytäkirja nähtävänä	Lopen seurakunnan kirkkoherranvirasto 16.12.2021-15.1.2022 viraston aukioloaikoina maanantai - perjantai klo 9.00 - 12.00			

44§ Kokouksen avaus ja alkuhartaus

Puheenjohtaja Outi Sirola avasi kokouksen klo 18.30.
Kirkkoherra Tuomas Hynynen piti alkuhartauden Psalmista 36.

45§ Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kokouskutsu ja esityslista on postitettu kirkkovaltuuston jäsenille 2.12.2021.
Kokouskutsu on ollut nähtävänä seurakunnan ilmoitustaululla 2.12.2021 alkaen.
Kokouskutsusta on ilmoitettu Lopen Lehdessä 2.12.2021.

15.3.2021 voimaan tulleen kirkkolain muutoksen myötä kirkkovaltuuston kokouksessa voi olla läsnä myös etäyhteyksien kautta.

Kirkkolain 7:3§ Päätöksentekotavat ja sähköinen kokous

Toimielimelle kuuluvista asioista voidaan päättää varsinaisessa kokouksessa tai sähköisessä toimintaympäristössä tapahtuvassa kokouksessa (sähköinen kokous).

Sähköisen kokouksen edellytyksenä on, että läsnä oleviksi todetut ovat keskenään yhdenvertaisessa näkö- ja äänyhteydessä. Sähköisessä kokouksessa seurakunnan tai seurakuntayhtymän tulee huolehtia tietoturvallisuudesta ja siitä, että salassa pidettävät tiedot eivät ole ulkopuolisten saatavilla.

Kirkkolain 7:4§ Päätösvaltaisuus, äänestäminen ja vaalit

Seurakunnan ja seurakuntayhtymän toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä. Läsnä oleviksi katsotaan myös toimielimen jäsenet, jotka osallistuvat kokoukseen sähköisesti.

Toimielimessä äänestetään esityksestä ja kaikista kannatetuista vastaehdotuksista asettamalla kaksi kerrallaan vastakkain siten, että vastaus "jaa" tai "ei" ilmaisee enemmistön kannanoton.

Vaali toimitetaan enemmistövaalina. Kahta tai useampaa luottamushenkilöä valittaessa on kuitenkin noudatettava suhteellista vaalitapaa, jos sitä vaatii niin monta vaaliin osallistuvaa, että he suhteellisessa vaalissa voisivat saada valituksi vähintään yhden ehdokkaan. Vaali voidaan toimittaa suljetuin lipuin sähköisessä kokouksessa vain, jos vaalialaisuus on turvattu.

Kirkkohallitus ohjeistaa yleiskirjeessä 6/2021, että pöytäkirjaan merkitään, ketkä osallistujista ovat läsnä varsinaisella kokouspaikalla ja ketkä sähköisesti.

On huomioitava, että Lopen seurakunnalla ei toistaiseksi ole järjestelmää, jolla sähköisessä kokouksessa voitaisiin toimittaa vaali suljetuin lipuin Kirkkolain 7:4§ tarkoittamalla tavalla. Mikäli suljettua lippuäänestystä vaaditaan Kirkkolain 7:4§ mukaisesti jossain asiassa, asia jätetään pöydälle seuraavaan kirkkovaltuuston kokoukseen.

Ehdotus: Kirkkovaltuusto suorittaa nimenhuudon ja toteaa kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös: suoritettiin nimenhuuto ja todettiin kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

46§ Pöytäkirjantarkastajien ja ääntenlaskijain valinta

Kirkkovaltuusto päätti §3/15.1.2019 noudattaa pöytäkirjan tarkastajien valinnassa aakkosjärjestystä.

Ehdotus: Kirkkovaltuusto valitsee pöytäkirjantarkastajiksi Marja-Leena Kuparisen ja Maria Leinon. He toimivat tarvittaessa myös ääntenlaskijoina.

Päätös: ehdotuksen mukainen.

47§ Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen

Ehdotus: Kirkkovaltuusto hyväksyy kokouksen työjärjestyksen esityslistan mukaisena.

Päätös: ehdotuksen mukainen.

48§ Työalaesittelyt kirkkovaltuustossa

Kirkkoneuvosto §61/ 23.3.2021

Seurakunnan eri toiminnot ovat aiemmillä valtuustokausilla ja kirkkoneuvoston toimikaudella 2019-2020 esittäytyneet kirkkovaltuustossa. Valtuutetuilla on ollut mahdollisuus kysyä ja keskustella eri toiminnoista esittelyn yhteydessä.

Aiemmillä valtuustokausilla uusia työntekijöitä on pyydetty esittäytymään kirkkovaltuuston kokouksiin.

Molemmat käytännöt ovat kirkkoherran arvion mukaan osoittautuneet toimiviksi.

Korona-aikana osa esittelyistä on kuitenkin jäänyt pois kokousten keston minimoimiseksi. Kirkkolain mahdollistaessa sähköiset kokoukset myös työalaesittelyt ja uusien työntekijöiden esittäytyminen voidaan hoitaa tarvittaessa etäyhteyksin. Vuonna 2022 pidetään kirkkoherran arvion mukaan vain kolme kirkkovaltuuston kokousta.

Kirkkoherran päätösehdotus:

Kirkkoneuvosto esittää, että kirkkovaltuusto tutustuu työalojen toimintaan seuraavasti:

2 / 2021 Kiinteistö- ja hautaustoimi sisältäen suntion työn, leirikeskus

3 / 2021 Kirkkoherranvirasto, taloustoimisto ja KIPA

4 / 2021 yhteistyökumppaneiden toteuttamat toiminnot (sairaalasielunhoito, palveleva puhelin, keskusrekisteri, atk-palvelut ym.) sekä metsätalous

1 / 2022 Jumalanpalveluselämä, kirkkomusiikki, aikuistyö, tiedotus

2 / 2022 varhaiskasvatus, varhaisnuoriso-, nuoriso- ja rippikoulutyö, partio

3 / 2022 Diakonia, lähetystyö

Työalaesittelyjen yhteydessä kutsutaan seurakunnan uudet työntekijät esittäytymään kirkkovaltuustossa.

Päätös: ehdotuksen mukainen.

Kirkkovaltuusto §48 / 14.12.2021

Ehdotus: Kirkkovaltuusto tutustuu kokouksessaan 14.12.2021 yhteistyökumppaneiden toteuttamiin toimintoihin (sairaalasielunhoito, palveleva puhelin, keskusrekisteri, atk-palvelut ym.) sekä metsätalous.

Päätös: Ehdotuksen mukainen. Lauri Laakso Kanta-Hämeen Metsänhoitoyhdistyksestä esitteli seurakunnan metsäalueita, metsien hoitoa ja erilaisia projekteja, kuten metsäautoteiden parantamista, lannoitusta sekä soiden hoitoa. Soita on myös palautettu ennalleen.

Tuomas Hynynen kertoi seurakunnan yhteistyökumppaneiden toteuttamista palveluista ja seurakuntien keskinäisestä yhteistyöstä.

Keittäjä-siistijä Mari Kiviharju esittäytyi kirkkovaltuustolle.

49§ Seurakunnan toimintasuunnitelma 2022-2024 ja talousarvio 2022

Toimintasuunnitelma ja talousarvio on laadittu seurakunnan työntekijöiden, luottamushenkilöiden ja seurakuntalaisten yhteistyönä. Työntekijät ovat valmistelleet toimintasuunnitelmaa kirkkovaltuuston hyväksymän strategian ja talousarviota kirkkoneuvoston antaman raamin pohjalta. Ensi vuoden toiminnasta on keskusteltu kirkkoneuvoston kokousten yhteydessä pidetyissä avoimissa keskustelutilaisuuksissa 14.9., 5.10. ja 26.10.2021. Kirkkoherra ja talouspäällikkö ovat muokanneet ehdotuksen toimintasuunnitelmasta ja talousarviosta siten, että seurakunnan talous pysyy riittävässä tasapainossa.

Valtuusto päätti 2.11.2021 kirkollisveroprosentiksi 1,75 vuodelle 2022.

Kirkkoneuvosto hyväksyi henkilöstön kehittämissuunnitelman 5.10.2021 ja laati ehdotuksen talousarvioavustuksista 26.10.2021. Koulutuskustannukset ja avustukset lähetys- ja diakoniatyötä tekeville kristillisille järjestöille ja partiolle sisältyvät v. 2022 toimintasuunnitelmaan ja talousarvioon. Kirkkovaltuusto on käsitellyt kiinteistökorjaukset ja investoinnit kokouksessaan 2.11.2022.

Ehdotus seurakunnan toimintasuunnitelmaksi 2022-2024 ja talousarvioksi 2022 on liitteenä 167a.

Kirkkojärjestyksen 23: 3§ perusteella seurakunnan on arvioitava päätöksenteossään päätösten vaikutukset lapsiin. Toimintasuunnitelma ja talousarvio toteuttaa kirkkoherran ja talouspäällikön arvion mukaan lasten, nuorten ja heidän perheidensä etua hyvin suhteessa seurakunnan käytössä oleviin resursseihin. Seurakunnan kokonaiskustannuksista noin puolet kohdistuu kasvatustyöhön.

Kirkkoneuvosto on §51 / 19.3.2019 päättänyt, että Lopen seurakunnan hallinnossa arvioidaan päätösten ympäristö- ja yhdenvertaisuusvaikutuksia. Yhdenvertaisuuden ja ympäristönäkökulmien huomioiminen on asetettu seurakunnan strategiseksi painopisteiksi kirkkovaltuustossa §25 / 23.4.2019 ja kunkin työmuodon toimintasuunnitelmassa on erikseen arvioitu, millä tavoilla työmuoto toteuttaa strategian painopisteitä.

Kirkkoherra ja talouspäällikkö arvioivat, että toimintasuunnitelma ja talousarvio edistävät ympäristönsuojelua ja yhdenvertaisuuden toteutumista hyvin.

Taluspäällikön päätösehdotus:

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle liitteen 167a mukaista Lopen seurakunnan toiminta- ja taloussuunnitelmaa vuosille 2022-2024 sekä talousarviota vuodelle 2022.

Päätös: ehdotuksen mukainen.

Kirkkovaltuusto §49 / 14.12.2021

Liite 49a: Toiminta- ja taloussuunnitelma 2022-2024 ja talousarvio 2022

Ehdotus: Kirkkovaltuusto hyväksyy liitteen 49a mukaisen Lopen seurakunnan toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2022-2024 sekä talousarvion vuodelle 2022.

Päätös: ehdotuksen mukainen.

50§ Hautainhoitorahaston toimintasuunnitelma 2022-2024 ja talousarvio 2022

KL 17 luku, 5 § Haudan hoito [osittain]

Haudat on pidettävä hautausmaan arvoa vastaavasti hoidettuina. Haudan hoidosta vastaa hautaoikeuden haltija.

Seurakunta voi sopia hautaoikeuden haltijan kanssa, että seurakunta ottaa korvauksesta määrääjäksi vastuun haudan hoidosta. Seurakunta voi tehdä sopimuksia hautojen hoidosta myös siten, että hoitokorvaukset sijoitetaan erityiseen hautainhoitorahastoon, jonka varoilla kyseiset haudat hoidetaan.

Lopen seurakunnalla on erillinen hautainhoitorahasto, joka on tarjonnut sopimuksia hautojen hoidosta 1, 5 ja 10 vuoden ajanjaksoille. Liitteenä 168a on hautainhoidon toimintasuunnitelma vuosille 2022-2024 ja talousarvio v. 2022.

Taluspäällikön päätösehdotus:

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle liitteen 168a mukaista Lopen hautainhoitorahaston toiminta- ja taloussuunnitelmaa 2022-2024 sekä talousarviota vuodelle 2022.

Päätös: ehdotuksen mukainen.

Kirkkovaltuusto §50 / 14.12.2021

Liite 50a: Hautainhoitorahaston toimintasuunnitelma 2022-2024 ja talousarvio 2022

Ehdotus: Kirkkovaltuusto hyväksyy liitteen 50a mukaisen Hautainhoitorahaston toimintasuunnitelman 2022-2024 ja talousarvion 2021.

Päätös: ehdotuksen mukainen.

51§ Talousarvion muutokset v. 2021**Lopen seurakunnan taloussääntö 4 § Talousarvion sitovuus**

Kirkkovaltuusto päättää talousarvion toiminnallisista tavoitteista sekä määrärahojen ja tuloarvioiden sitovuustasoista.

Sitovuustason mukaista määrärahaa ei saa ylittää eikä tuloarviota alittaa. Seurakunnan viranomaiset (hallintoelimet ja viranhaltijat) vastaavat niille määrättyjen sitovuustason mukaan kirkkoneuvostolle, että tuloarviota seurataan ja määrärahoja käytetään talousarvion mukaisesti. Jos sitovuustason mukainen määräraha ei riitä taikka talousarvioon merkitty tuloarvio ei toteudu, seurakunnan viranomaisten on hyvissä ajoin ennen määrärahan loppumista tai tuloarvion alituksen huomatessaan tehtävä määrärahan korotus-esitys taikka esitys tuloarvion tarkistamiseksi kirkkoneuvostolle. Kirkkoneuvoston tulee tarvittaessa viipymättä saattaa asia kirkkovaltuuston ratkaistavaksi. Samoin on meneteltävä, jos tarvitaan kokonaan uusi määräraha ja tuloarvio.

Diakonissa Auli Kovalainen on tehnyt liitteenä 163 a olevan ehdotuksen n. 4500 euron lisätalousarviosta Diakonian testamenttirahaston kustannuspaikalle.

Kirkkovaltuusto päätti § 34/ 3.11.2020 vuoden 2021 talousarvion sitovuustasosta kirkkoneuvoston osalta, että talousarvion sitovuustaso on *ulkoinen käyttökate pääluokittain*. Merkittävät ylitykset ja merkittävät poikkeamat talousarviosta hyväksytään kirkkovaltuustossa.

Talouspäällikkö on laatinut liitteinä 163 b-e olevat talousarvion toteumaraportit pääluokittain ajalta 1.1.-19.11.2021. Toimintakate ei ylity yhdelläkään pääluokalla, eikä talouspäällikön arvion mukaan todennäköisesti ylity loppuvuoden aikanaan.

Kuitenkin toimintatuotot alittavat talousarvion 19.11.2021 mennessä:

- pääluokka 2 Seurakunnallinen toiminta - 46.259 eur.
- pääluokka 4 Hautaustoimi - 18.504 eur.
- pääluokka 5 Kiinteistötoimi - 12.591 eur.

Alitukset pääluokissa 2 ja 5 johtuvat toiminnan huomattavasta supistumisesta korona-rajotusten aikana. Pääluokka 4 tuotot ovat riippuvaisia hautausten määrästä.

Talouspäällikön päätösehdotus:

- a) Kirkkoneuvosto ehdottaa kirkkovaltuustolle lisätalousarviota Diakonian testamenttirahaston avustuksiin 4500 euroa.
- b) Kirkkoneuvosto merkitsee tiedokseen pääluokkien 2, 4 ja 5 toimintatuottojen alitukset.

Päätös: ehdotuksen mukainen.

Kirkkovaltuusto §51 / 14.12.2021

Liite 51a: Diakonian testamenttirahaston lisätalousarvio

Ehdotus: Kirkkovaltuusto hyväksyy liitteen 51a mukaisen lisätalousarvion Diakonian testamenttirahaston avustuksiin 4500 euroa.

Päätös: ehdotuksen mukainen.

52§ Jäsenten esittämät asiat

53§ Valitusosoitus

Liite 53a Muutoksenhakukiellot ja valitusosoitus

Ehdotus: Liitteen mukaiset muutoksenhakukiellot ja valitusosoitus liitetään kokouksen pöytäkirjaan.

Päätös: ehdotuksen mukainen.

54§ Kokouksen päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 19.29.

VALITUSOSOITUS JA MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Pöytäkirja §53 / Liite 53a

MUUTOKSENHAKUKIELLOT**Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot**

Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain (1054/1993) 24 luvun 5 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 2 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) 146 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan hankintalain mukaista valitusta ei voi tehdä päätöksestä tai muusta ratkaisusta, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.

Pöytäkirjan pykälät: 44-48, 52-54**VALITUSOSOITUS**

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Valitusviranomainen ja yhteystiedot:**Hämeenlinnan hallinto-oikeus**

Käyntiosoite: Raatihuoneenkatu 1, Hämeenlinna (asiakaspalvelu avoinna ma-pe klo 8.00-16.15)

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna

Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuumioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät: 49-51**Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät:****Tampereen hiippakunnan tuomiokapituli****pöytäkirjan pykälät:-**

Käyntiosoite: Näsilinnankatu 26 (7. krs), 33200 Tampere

Postiosoite: Näsilinnankatu 26 (7. krs), 33200 Tampere

Sähköposti: tampere.tuomiokapituli@evl.fi

Valitusaika on **30 päivää** päätöksen tiedoksisaannista.

Muutoksenhakuajan laskeminen

Valitus- ja oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista, tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana ajankohtana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

VALITUKSEN SISÄLTÖ JA LIITTEET SEKÄ VALITUKSEN TOIMITTAMINEN JA OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
- sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimuksen perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä valitusviranomaiselle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei valitusviranomainen toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa.

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, jollei lain 5, 7, 8 tai 9 §:stä muuta johdu. Tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1383/2018) 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on 260 € ja markkinaoikeudessa 2 050 €. Käsittelymaksu markkinaoikeudessa on kuitenkin 4 100 €, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa ja 6 140 €, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa.